

Evanjelická DIAKONIA ECAV na Slovensku

Palisády 46, 811 06 Bratislava, IČO: 173 271 81

*Len sa bojte Hospodina a slúžte mu verne a z celého srdca;
veď vidíte, aké veľké věci učinil s vami!*

(Prvá kniha Samuelova 12,24)

Názov: Výročná správa Evanjelickej diakonie za rok 2003

Zostavili: Ing. Ján Huba, Ing. Ján Gasper

Grafická úprava: Ing. Ján Gasper

Rozsah: 28 strán formátu A5

Počet výtlačkov: 170 ks

Vydanie: I.

Tel.: 02/544 17 498, Fax: 02/544 12 246

E-mail: diakonia@diakonia.sk

HTTP: www.diakonia.sk

Konto v Sk: 584759183/7500 ČSOB a.s. Bratislava
Konto v EURO: 583421623/7500 ČSOB a.s. Bratislava

OBSAH

Schéma ECAV a ED ECAV

Príhovor riaditeľa

Štruktúra ústredia ED ECAV

Odbor služieb a vnútorných vzťahov

Referát ekonomicko - technického a právneho zabezpečenia

Referát Public relations a Fundraising

Referát služieb

Referát osobitnej pomoci

Odbor duchovnej práce a zahraničných vzťahov

Referát zborovej diakonie

Klinická pastorálna starostlivosť

Referát medzinárodnej sociálnej práce mladých ľudí

Referát zahraničných a ekumenických vzťahov

Strediská ED ECAV

SED Lúbietová

SED SVETLO Červenica

SED SVETLO - zariadenie EŠZŠI pre hluchoslepé deti

SED Kšinná

SED Horné Saliby

SED Hontianske Moravce

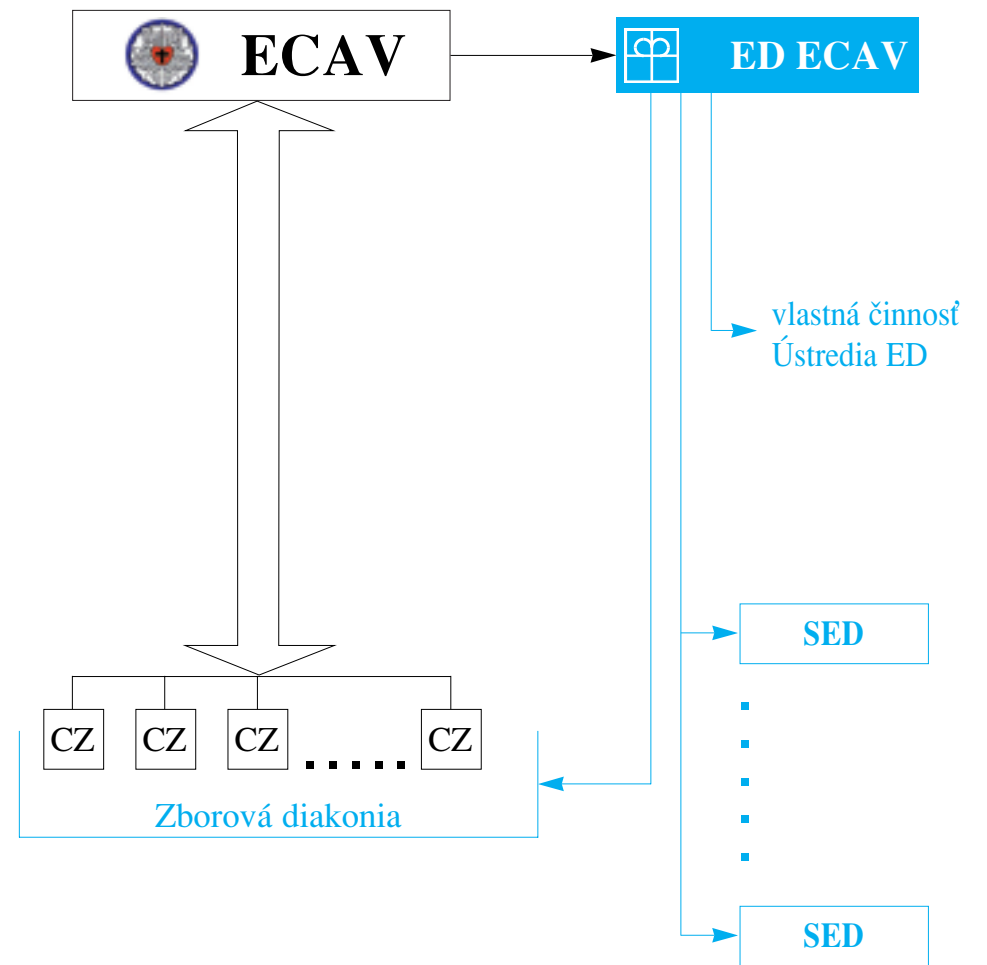
SED Košeca

SED Trnava

SED Svätý Jur

SED Sučany

Schéma ECAV a ED ECAV

Ing. Ján Huba
riaditeľ

Pane, kedy sme Ťa videli hladného alebo smädného alebo ako cudzinca alebo nahého alebo nemocného alebo vo väzení a neposlúžili sme Ti? Vtedy odpovie im: Čokoľvek ste neurobili jednému z týchto najmenších, mne ste neurobili (Mt. 25,44-45)

Napriek tomu, že otázka z Evanjelia sa viaže k poslednému súdu, odpovedať si na ňu musíme dnes. Je naša viera opravdivá? Alebo ju nahrádzame len slovami a stanoviskami? Ako sa s ňou vysporiada súčasná Cirkev, či každý z nás? Odpovedať na ňu musí i Evanjelická diakonia, aj pri hodnotení svojej činnosti v roku 2003. Konali sme vždy tam, kde boli na našu pomoc odkázaní, podľa našich možností?

Evanjelická diakonia ECAV na Slovensku (ďalej ED) vyvíja činnosť v 3 oblastiach:

1) Podpora diakonickej činnosti cirkevných zborov ECAV - Zborová diakonia

V jej rámci sme navštívili cca 40 CZ za účelom iniciovania a podpory rozvoja diakonických aktivít. Istým obrazom odozvy je záujem zo strany zborov o nové informácie, o návštevy z Ústredia, ako aj počet založených Zborových diakonií. Taktiež pribúda počet samostatných aktivít, organizovaných cirkevným zborom, zameraných hlavne na terénnu opatrovateľskú starostlivosť. Takéto zbory vytvárajú predpoklad pripravenosti aj na budovanie ústavnej formy diakonie a to buď v rámci siete ED, alebo pod vedením CZ.

2) Riadenie siete ED Strediská a zariadenia ED

V priebehu roku 2003 sme odovzdali do prevádzky dve zariadenia ED (Domov-penzión Hontianske Moravce s kapacitou 34 obyvateľov a I. etapu Domova dôchodcov Košeca s kapacitou 23 obyvateľov) a založili sme nové Stredisko ED v Sučanoch, kde ED hodlá vybudovať Diakonické centrum sociálnych služieb. V r. 2003 začali rekonštrukčné práce a v r. 2004 bude úsilie ED zamerané na výstavbu zariadení v SED Trnava a pokračovaní I. etapy výstavby SED Sučany.

Napriek tomu, že Strediská ED majú právnu subjektivitu, muselo Ústredie pre sieť ED v r. 2003 vyvíjať nemalé úsilie na:

- odstraňovanie problémov, z ktorých sa mnohé viažu ešte k založeniu stredísk, keď boli prijaté chybné rozhodnutia, alebo sa nedokončili potrebné kroky (hlavne v SED H. Saliby, Ľubietová),
- riešenie problémov, ktoré sa objavili v priebehu doterajšej prevádzky (hlavne v SED H. Saliby, Košeca, Ľubietová, Kšinná a Červenica),

- riešenie personálnych otázok a priebežného financovania (hlavne v SED Hont. Moravce a Košeca),
- postupné vytváranie jednotných pravidiel a podmienok v celej sieti ED (Mzdové predpisy ED, Hospodárske predpisy pre ÚVP, príprava Pracovného poriadku ED),
- príprave projektov na zlepšenie financovania stredísk (preregistácia DD H. Saliby na DSS, úspešné projekty SED: H. Saliby - 2, Ľubietová, Košeca, ED - 3).

3) Vlastná programová a projektová činnosť ED.

Na Ústredí ED pracuje 7 referátov, ktoré pracujú na odbornom zabezpečení fungovania Ústredia, zborovej diakonie, siete ED, ako aj vlastných programov a projektov ED.

V r. 2003 najväčší rozvoj zaznamenali dva programy:

- Medzinárodná sociálna práca mladých ľudí
  - sprostredkovanie letných dobrovoľníckych aktivít v partnerských diakonických zariadeniach v Nemecku a Rakúsku na 1 až 3 mesiace,
  - Ročný dobrovoľnícky rok.
- Klinická pastorálna starostlivosť
  - pastorálna starostlivosť o ťažko chorých a zomierajúcich pacientov vo vybraných nemocniciach v Bratislave a o ich príbuzných. Po dohode s vedením ECAV začala ED poskytovať túto starostlivosť koncom r. 2002. V r. 2003 v kolektíve nemocničného personálu slúžili už dve evanjelické duchovné. Túto službu privítali nielen pacienti, ale vzbudila aj záujem spoločnosti, masovokomunikačných prostriedkov, ako aj zástupcov cirkví na Slovensku a v okolitých krajinách.

Personálna oblasť

V priebehu r. 2003 pracovalo na Ústredí ED priemerne 9 zamestnancov na plný pracovný úväzok a 5 na čiastočný úväzok, resp. na dohodu. Nepodarili sa doposiaľ zabezpečiť vhodné pracovné priestory.

Napriek tomu, že od októbra 2000 nemá ED obsadené miesto duchovného správcu a od r. 2002 ani miesto vedúceho referátu pre zahraničnú spoluprácu, bolo potrebné aspoň v najnutnejšom rozsahu priebežne zabezpečovať medzinárodnú spoluprácu v oboch smeroch. Túto činnosť zabezpečoval hlavne riaditeľ ED a vedúca referátu Zborovej diakonie ses. Z. Kolárovska.

Záver

ED patrí medzi najväčších mimovládnych poskytovateľov sociálnych služieb. V r. 2003 sa legislatívnym zrovnoprávnením s bývalými štátnymi zariadeniami upravilo financovanie našich zariadení tak, že skončili prevažne s vyrovnanou bilanciou. Výnimkou bola Špeciálna škola v Červenci, čo bolo spôsobené jej nedofinancovaním zo strany štátu.

Už minulý rok sme v hodnotení stredísk ED konštatovali, že činnosť SED Oáza Banská Štiavnica je dočasne pozastavená. Podľa dohody s miestnym cirkevným zborom vyriešime otázku jeho ďalšej existencie v priebehu I. polroku 2004.

Okrem vlastnej činnosti iniciuje a podporuje ED aj diakonické aktivity iných organizácií v rámci ECAV, ako aj iných diakonických diel cirkví združených v Ekumenickej rade cirkví SR.

Riaditeľ

Duchovný správca

➔ **Odbor služieb a vnútorných vzťahov**

- Referát Ekonomicko - technického a právneho zabezpečenia
- Referát Public relations a Fundraising
- Referát služieb
- Referát osobitnej pomoci

➔ **Odbor duchovnej práce a zahraničných vzťahov**

- Referát zborovej diakonie
- Referát medzinárodnej sociálnej práce mladých ľudí
- Referát zahraničných a ekumenických vzťahov

Referát ekonom.-tech. a právneho zabezpečenia

Poslanie referátu

Zabezpečovanie chodu Ústredia a ED ECAV ako celku v ekonomickej, technickej a právnej oblasti.

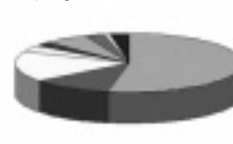

Ing. Ján Gasper
vedúci referátu

Príjmy ED ECAV v roku 2003 predstavovali 10.527 tis. Sk. Výdaje činili 11.053 tis. Sk, z toho 6.693 tis. Sk predstavovali náklady na zabezpečenie prevádzky ED ECAV a 4.360 tis. Sk bolo vynaložených na projektovú a programovú činnosť ED ECAV. Na rozbeh realizácie projektu výstavby Diakonického centra v SED Sučany si ED od ECAV na Slovensku vzala pôžičku vo výške 2.000 tis. Sk.

Rozdiel medzi príjmami a výdavkami je spôsobený skutočnosťou, že projektová a programová činnosť ED ECAV na Slovensku z dôvodu svojej povahy je v niektorých prípadoch rozložená na niekoľko rokov. Rozdiel v roku 2003 bol krytý z účelovo viazaných prostriedkov prijatých v predošlých rokoch.

Príjmy ED ECAV na Slovensku

1	Prevádzkové dotácie MKSR	5 598 tis. Sk	53,1 %
2	Zahraničné dary a projekty	1 200 tis. Sk	11,4 %
3	Zahraničné finančné prostriedky na investície	1 788 tis. Sk	17,0 %
4	Milodary, dary a sponzorstvá	383 tis. Sk	3,6 %
5	Ofery CZ, SDM a zbierky	216 tis. Sk	2,0 %
6	Projekty a grantová činnosť	695 tis. Sk	6,6 %
7	1 % z daní	271 tis. Sk	2,6 %
8	Uroky	92 tis. Sk	0,9 %
9	Iné príjmy	294 tis. Sk	2,8 %

Príjmy spolu 10 527 tis. Sk

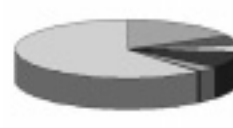
Výdaje ED ECAV na Slovensku

Výdaje na zabezpečenie prevádzky ED ECAV na Slovensku

1	Požitky duchovných	417 tis. Sk	3,8 %
2	Odvody do fondov - duchovní	155 tis. Sk	1,4 %
3	Platy zamestnancov	1 064 tis. Sk	9,6 %
4	Odvody do fondov - zamestnanci	392 tis. Sk	3,5 %
5	Nákupy	627 tis. Sk	5,7 %
6	Služby	3 013 tis. Sk	27,3 %
7	Ostatné náklady	1 025 tis. Sk	9,3 %
8	Výdavky na proj. a grant. činnosť ED ECAV na Slovensku	4 360 tis. Sk	39,4 %

Výdaje na projektovú a programovú činnosť ED ECAV na Slovensku

1	Investície - SED Košeca	1 897 tis. Sk	17,2 %
2	Investície - SED Sučany	642 tis. Sk	5,8 %
3	Pomoc strediskám	184 tis. Sk	1,7 %
4	Činnosť referátov ÚED	238 tis. Sk	2,1 %
5	Projekty a grantová činnosť	988 tis. Sk	8,9 %
6	Pomoc jednotlivcom - paraolympionik Radovan Kaufman	356 tis. Sk	3,2 %
7	Pomoc jednotlivcom - ostatní	55 tis. Sk	0,5 %
8	Náklady na zabezpečenie prevádzky ED ECAV na Slovensku	6 693 tis. Sk	60,6 %

Výdaje spolu 11 053 tis. Sk

Referát Public relations a Fundraising

Poslanie referátu

Spracovávanie a šírenie informácií o ED ECAV v kresťanskej i občianskej verejnosti a to ako doma, tak i v zahraničí a nadväzovanie a udržiavanie vzťahov s donormi.

Ing. Ján Gasper
vedúci referátu

V priebehu roka 2003 využívala Evanjelická diakonia na poskytovanie informácií o cieľoch svojej práce a aktivitách všetky dostupné typy médií - tlač, rozhlas, televíziu a internet. Hlavný informačný kanál smeroval cez EPST ako jedno z hlavných informačných médií ECAV na Slovensku.

Fundraisingovú činnosť v r. 2003 sme zamerali na zabezpečenie finančných prostriedkov na I. etapu dostavby Domova dôchodcov SED Košeca, na rekonštrukciu budovy novozriadeného SED v Sučanoch a na propagáciu diakonie v spoločnosti.

Na prvý cieľ sme na základe projektu získali finančnú podporu vo výške 42.960 EURO z partnerskej LKW. Realizácia projektu bola ukončená v r. 2003. Na druhý cieľ bol vypracovaný úspešný projekt, podaný na Fond lotérií MPSVaR, z ktorého sme získali čiastku 500.000,- Sk. Táto bola preinvestovaná i vyúčtovaná v r. 2003. Ďalší úspešný bol projekt podaný na Okružly stôl ERC SR. Na jeho realizáciu sme získali podporu vo výške 120.000,- Sk. Názov projektu je „Diakonia - pojem známy odbornej aj laickej verejnosti“. Realizácia projektu je naplánovaná na roky 2003-4.

V spolupráci s Agentúrou AP projekt a Mestským kultúrnym strediskom Bratislava sme usporiadali pôstny benefičný koncert pod názvom „Ó, Hlava ubolená“. Koncert sa uskutočnil 7. apríla 2003 v Koncertnej sieni Klarisky. Výťažok zbierky bol určený na podporu náročnej operácie 4-ročnej Gabiky z Kunovej Teplice. ED vyzbierala spolu 52.655,- Sk.

Evanjelická diakonia sa zaradila aj medzi veľmi úspešných prijímateľov 1% podielu z dane. Zo získaných prostriedkov sme podporili liečbu paraolympijského víťaza Radovana Kaufmana a pod jeho záštitou spolu s Nadáciou pre výskum rakoviny a s Slovenskou katolíckou charitou rozbehli celonárodnú kampaň „Na kolesách proti rakovine“.

Referát osobitnej pomoci

Poslanie referátu

Zabezpečovať pomoc postihnutým ľuďom v mimoriadnych životných situáciách, ktoré sa vymykajú z bežného rámca spoločenských, sociálnych a zdravotných udalostí.

Ing. Radoslav Naď
vedúci referátu

V súlade s poslaním a úlohami referátu bola jeho činnosť v roku 2003 zameraná na:

1. Pomoc v mimoriadnych situáciách

Situácia po ničivých povodniach v lete 2002 si vyžadovala intenzívnu pomoc. Z tohto dôvodu ED organizovala v roku 2002 pomoc pre postihnutú obec Ľubietová. Okrem tejto vlastnej aktivity ED prijala ponuku maďarskej organizácie HIA (Maďarská medzinárodná humanitárna pomoc) zapojiť sa do medzinárodnej spolupráce pri odstraňovaní následkov povodne aj v Českej a Maďarskej republike.

2. Pomoc jednotlivcom

Pomoc v rámci tohto programu je poskytovaná tým občanom, ktorí sa ocitli v sociálnej núdzi v dôsledku nepriaznivého zdravotného alebo sociálneho stavu. V r. 2003 bola poskytnutá pomoc: Milan Jakal, Miroslav Jovanovič, Dušan Strapec, Gabika Drenková, Soňa Krutáková.

3. Platforma mimovládnych rozvojových organizácií (PMRO)

ED sa stala v auguste členom PMRO, ktorá združuje organizácie, venujúce sa rozvojovým projektom v zahraničí. PMRO sa zameriava na tieto oblasti: Rozvojové projekty, Rozvojové vzdelávanie, Humanitárna pomoc, Dobrovoľníci.

4. Iné aktivity

V spolupráci s Referátom služieb sme koordinovali tieto projekty:

4.1 Detský rekondičný tábor Martinské hole

Pobyt organizovali pracovníci Ústredia Evanjelickej diakonie a Nadácia Markíza, ktorá celý pobyt uhradila. Stretlo sa na ňom 26 detí z celého Slovenska.

4.2 Vianočný bazár

Trinásty ročník charitatívneho bazára, ktorý usporiadal Medzinárodný ženský klub Bratislava, bol zo strany ED venovaný Špeciálnej základnej škole internátnej pre hluchoslepé deti v Červenici.

Referát služieb

Poslanie referátu

Zabezpečovať poradenský servis a pomoc pri riešení problémov Stredísk ED ECAV a pripravovaní projektov sociálnych, zdravotníckych a školských služieb.

Szilvia Buzalová
vedúca referátu

Referát v roku 2003 kládol veľký dôraz na zvyšovanie kvality poskytovaných služieb v Strediskách Evanjelickej diakonie (SED). Pri realizácii tejto úlohy sme úzko spolupracovali s Radou pre poradenstvo v sociálnej práci, Slovensku Katolíckou charitou a s Aktivačno - geriatrickým centrom Betánia v Bratislave.

Bol ukončený sociálny audit Domova detí Ľubietová (DDL) a na jeho základe sa môže začať transformácia DDL.

Naďalej sme zabezpečili informovanie stredísk ED o aktuálnych zmenách v legislatíve, hlavne ohľadom pracovného práva a financovania. Prítom sme podporovali systém spätnej informovanosti Ústredia ED zo SED.

Poskytli sme organizačné poradenstvo v oblasti sprevádzkowania sociálnych služieb ôsmim cirkevným zborom. V dvoch prípadoch bol vypracovaný aj v rámci sociálny projekt pre CZ ECAV. Tridsiatim piatim občanom bolo poskytnuté sociálne poradenstvo na umiestnenie rodinného príslušníka do zariadení sociálnych služieb.

Referát služieb v spolupráci s Referátom osobitnej pomoci organizoval v roku 2003 niekoľko aktivít na podporu SED:

- 24.8 - 31.8.2003 - letný rekondičný pobyt na Martinových Holiach - pre deti z profesionálnych náhradných rodín z DDL,
- 23.11.2003 - tretíkrát účasť ED na charitatívnom bazáre. Výťažok bol venovaný Stredisku ED Špeciálnej základnej škole internátnej pre hluchoslepé deti v Červenici na nákup vianočných darčiekov pre deti,
- 18.12.- 20.12.2003 - po prvýkrát sa ED zúčastnila tradičných vianočných trhov na Hlavnom námestí v Bratislave. Ponúkali sme vlastnoručne výrobky detí - z DDL, zo Špec. ZŠI pre hluchoslepé deti v Červenici, ako i prácu seniorov zo SED v Hontianskych Moravciach, Horných Salibách a Kšínnej.

Referát zborovej diakonie

Poslanie referátu

Pomáhať pri vytváraní Zborovej diakonie (ZbD) v každom CZ ECAV. Poradenstvom viesť CZ k vytváraniu pracovných miest pre Zborovú sestru, resp. tie CZ, ktoré majú diakonickú skupinu a Zborovú sestru, k tomu, aby vybudovali Centrum - Stanicu.

Zuzana Kolárovská
vedúca referátu

Činnosť referátu v roku 2003 obsahovala tieto aktivity:

Vzdelávanie

Kurz opatrovania v domácnosti (KOD).

K diakonickému mysleniu a konaniu - projekt Diakonia v Evanjelických školách (DEŠ).

Sprevádzanie

Pastoračnodiakonické (pre duchovných pri návštevách CZ ECAV).

Duchovnodiakonické (pre pracovníkov ZbD v CZ ECAV).

Poradenstvo

Prakticko - organizačné pre pracovníkov a vedúcich ZbD.

V rámci KOD bolo navštívených 12 CZ, v rámci sprevádzania pracovníkov ZbD v CZ ECAV bolo navštívených 23 CZ.

Štatistika navštívených cirkevných zborov: z 326 CZ ECAV bolo od r. 1996 navštívených 119 CZ, niektoré aj niekoľkokrát. Zborové diakonie v rôznych formách sú v 47 CZ ECAV.

V rámci vstupov do evanjelických škôl (projekt DEŠ) pokračovali návštevy ses. Barbary Haug a štyroch pracovníkov, vedúcich Referátov na ÚED. Konkrétna služba zaujala niektorých študentov tak, že vyhľadali aj osobné rozhovory.

Projekt Zborovej diakonie finančne podporujú LCMS a ELCA - USA a ešte aj personálne Mutterhaus Herrenberg - SRN (ses. Marie - Luise Rieger a Barbara Haug). Projekt DEŠ finančne podporuje Mutterhaus Herrenberg - SRN.

V rámci referátu pracoval v r. 2003 aj osobitný program ED Klinická pastorálna starostlivosť.

Klinická pastorálna starostlivosť

Poslanie

Poslanie Klinickej pastorálnej starostlivosti (KPS) je duchovné sprevádzanie chorých a umierajúcich v nemocniciach a ich príbuzných.

Mgr. Miriam Prášilová

Tejto činnosti sa venujú dve pracovníčky Ústredia ED s pracoviskom v bratislavských nemocniciach: jedna pracuje v 1. internej klinike FN a LF UK, Mickiewiczova ul. a čiastočne aj v internom oddelení Onkologického ústavu Sv. Alžbety, Heydukova ul., druhá na onkologickom oddelení DFNSP na Kramároch. Duchovná služba na 1. internej klinike FN, je zameraná na dospelých pacientov a na ich rodiny. Pre lekárov sa uskutočnila prezentácia pod názvom „Duchovné aspekty liečby vážne chorých pacientov.“ Do činnosti na onkologickom oddelení DFNSP patrí sprevádzanie detí a prevažne aj ich matiek (otcov), ktoré sú prítomné na oddelení. Tématiku KPS, na Slovensku zatiaľ nerozvinutú, poskytovateľky viackrát prezentovali cez tlačové a elektronické médiá, ako aj v rámci odborne zameraných konferencií a vzdelávania. Pre službu v nemocniciach začali s formovaním skupín dobrovoľníkov z radov študentov, napr. EBF UK.

Mgr. Lídia Ileninová

Pastorálne skúsenosti a zručnosti zmienených pracovníčiek využíva ED aj vo vzťahu ku klientom pri cyklických návštevách v zariadeniach ED pre seniorov. Okrem toho sa pracovníčky zúčastňovali aktivít ED, slúžiacich na propagáciu jej činnosti na verejnosti, napr. v rámci projektu „Diakonia na ev. školách“.

Pracovníčky KPS zamerali tiež svoju publikačnú činnosť na lepšie oboznámenie verejnosti s cieľmi KPS a poskytovanými službami. V rámci projektu „Predstavenie KPS“, podporovaného OS ERC SR a z Nadácie J. A. Komenského, úspešne pracovali na vydaní informačnej brožúry a publikácie a na vzdelávaní dvoch študentov v KPS.

Referát medzinárodnej sociálnej práce mladých ľudí

Poslanie referátu

Pripravovať a zabezpečovať mladým ľuďom možnosť vzdelávacieho a interkultúrneho výmenného pobytu za účelom: zdokonaľiť jazykové znalosti, spoznať kultúru, politiku a sociálnu starostlivosť inej krajiny; vzdelávať sa v sociálnej oblasti; vykonávať prax v sociálnej oblasti a pod.

Mgr. Lenka Tomčíková
vedúca referátu

Svoje poslanie zabezpečuje referát nasledovnými programami:

Dobrovoľnícky sociálny rok:

Ide o ročné pôsobenie mladých ľudí v zahraničných diakonických zariadeniach. Po rozposlaní ponúk na začiatku roka sa pracovníčky referátu stretli so 17 uchádzačmi na informačnom seminári 21.-23.2.2003 v Ľubietovej. Vybratých bolo 11 z nich a po vybavení formalít referát pre nich zorganizoval výjazdový seminár 10.-16.8.2003 v Slovenskom Raji v Dedinkách. Tu boli mladí odborne a prakticky pripravovaní na svoju službu. Každý rok začína DSR 1.9. a končí 30.8. Počas DSR je s dobrovoľníkmi udržiavaný kontakt a sú pre nich zabezpečované školenia. Po DSR bol 21.-23.11.2003 v Batizovciach návratový seminár, kde ED 8 navráteným poskytla poradenstvo na využitie získaných vedomostí na Slovensku, naplánovali spoluprácu a zhodnotili DSR.

Letné aktivity:

Pre tých, ktorí si kvôli štúdiu alebo práci nemôžu dovoliť ročné pôsobenie v zahraničí, je pripravená iná alternatíva - krátkodobé pôsobenie v diakonických zariadeniach počas letných prázdnin v dĺžke 3 týždne až 3 mesiace. Pred každým výjazdom prebieha školenie s informáciami o diakonii a miestach výkonu činnosti. Táto aktivita je voľnejšia ako DSR, ide skôr o prvú skúsenosť v diakonickom zariadení, spojenú so spoznávaním nemeckého prostredia, ľudí a sociálnej práce. V r. 2003 stúpol záujem o letné aktivity štvornásobne, a preto sme organizovali umiestnenia mladých v rôznych častiach Nemecka a začali sme aj v Rakúsku. Toto leto bolo sprostredkovaných 35 dobrovoľníkov.

Au-pair pobyty:

Počet uchádzačov o au-pair prácu stále klesá, v roku 2003 bolo len 5 záujemkýň a len 2 z nich prešli výberovým konaním a boli sprostredkované.

Referát zahraničných a ekumenických vzťahov

Poslanie referátu

Zapájať sa do ekumenického dialógu na Slovensku a v zahraničí. Aktívne sa zúčastňovať na procese budovania spoločnej kresťanskej Európy. Aktívne udržiavať a budovať partnerské vzťahy v zahraničí.

Referát v priebehu roku 2003 nebol personálne obsadený. Úlohy referátu vyplývajúce z jeho náplne boli podľa potreby suplované činnosťou iných referátov, resp. riaditeľom ED.

STREDISKÁ

SED Ľubietová - Domov detí

SED SVETLO Opiná

SED SVETLO Červenica Evanjelická špeciálna základná škola internátna pre hluchoslepé deti

SED Kšinná - Domov dôchodcov

SED Horné Saliby - Domov dôchodcov - Domov sociálnych služieb

SED Hontianske Moravce - Domov - Penzión pre dôchodcov

SED Košeca - Domov dôchodcov

SED Trnava - Penzión vo výstavbe

AGAPÉ Svätý Jur

SED Sučany - Diakonické centrum vo výstavbe

SED OÁZA Banská Štiavnica

SED Ľubietová

Domov detí Ľubietová začal svoju činnosť 1. októbra 1995. Je to detský domov rodinného typu, v ktorom poskytujeme deťom s nariadenou ústavnou výchovou osobnú starostlivosť v profesionálnych náhradných rodinných (ďalej PNR). K 31.12.2003 sme poskytovali starostlivosť 20 deťom a mládeži v 8 PNR. Jedna rodina poskytuje starostlivosť 6 deťom v samostatnom byte priamo v zariadení domova, zvyšné rodiny vo svojich domácnostiach (Bystré n/T., Cerovo, Hrádok n/V., Hronek, Nové Mesto n/V., Smrečany a Veterná Poruba).

Okrem toho sme v minulom roku skončili poskytovanie starostlivosti dvom chovancom: jedno dievčatko sa mohlo navrátiť do biologickej rodiny, jednému chovancovi sa skončila ústavná výchova dovŕšením plnoletosti. Chovanec ale naďalej žije spolu s rodinou a svojimi súrodencami.

Počet všetkých zamestnancov bol ku 31.12.2003 trinásť, z 11 profesionálnych náhradných rodičov 5 pracovalo na pracovný úväzok.

Náročná činnosť personálu si vyžaduje stále vzdelávanie a dopĺňanie vedomostí. V minulom roku sa zamestnanci zúčastnili viacerých školení, konferencií a tréningu organizovaných externe, ale aj samotným zariadením.

Vedenie predložilo niekoľko projektov, z ktorých časť bola úspešná. V r. 2003 patrili k najvýznamnejším podporovateľom domova ERC SR, Nadácia J. A. Komenského, MPSVaR, Martin Luther Bund a pán Paul Predný (USA). Dlhodobo udržujeme priateľské vzťahy s členmi cirkevného zboru Eisfeld (SRN), nielen písomne ale aj osobnými návštevami.

*Mgr. Janka Trvalová
riaditeľka Domova detí*

Domov detí

Ľubietová 448
976 55

Tel./fax: 048/4195302

Č. účtu: 11453493128/0200

SED SVETLO Červenica

Rok 2003 bol 14. rokom činnosti SED SVETLO. Popri vlastnej činnosti, SED SVETLO podporuje aj činnosť vlastného zariadenia - Špeciálnej školy pre hluchoslepe deti v Červenici. Z vlastnej činnosti SED v roku 2003 boli realizované hlavne:

1. Zdravotno-biblický tábor organizovaný v zariadení SED v škole v Červenici. Medzi účastníkmi tábora boli deti so zdravotnými problémami, z neúplných rodín, deti z Detského domova vo Vyšnej a Nižnej Kamenici (20 detí) i deti krajanov, žijúcich v Maďarsku (15). Celkove bolo 82 účastníkov. Podujatie malo hladký priebeh.

2. SED SVETLO v spolupráci s CZ ECAV Opiná zabezpečili asfaltovanie cesty ku škole, ako aj časti dvora v škole v Červenici. Zabezpečili sponzora, zbytok nákladov hradili z vlastných zdrojov. /Hodnota diela 72.000 Sk/.

3. Oprava vetrákov v kúpeľniach v budove školy v Červenici.

4. Pre jedného chovanca Domova detí z Vyšnej Kamenice bola nájdená práca, zabezpečené bývanie, príspevok na bývanie (5.000 Sk), pre iného financovanie účasti na podujatí SEM-u.

5. Návštevy starších členov zboru po filiálkach počas roka a pred Vianocami.

6. Zbierka šatstva pre Židov žijúcich v Rusku. Akcia mala dobrý ohlas, stretla sa s porozumením a podporou.

*MUDr. Imrich Lukáč, CSc.
správca SED SVETLO*

SED SVETLO

Červenica 114
082 07

Tel./fax: 051/7790215

Č. účtu: 104048-519/0900

SED SVETLO – zariadenie EŠZŠI pre hluchoslepé deti

EŠZŠI pre hluchoslepé deti v Červenici v roku 2003 mala 12 žiakov vo veku od 6 do 18 rokov.

Pokračovali projekty, ktorých cieľom bola intergácia žiakov do zdravej spoločnosti: rozvoj pracovných zručností, výroba textilných hračiek, hipoterapia a muzikoterapia. Pre mladších žiakov sa realizoval projekt na vývin osobnosti žiakov.

K sociálnemu a emocionálnemu rozvoju prispeli tradičné udalosti na škole ako je príchod Mikuláša, vianočná besiedka, oslavy narodenín, karneval, výlety do Prešova a Košíc, návrat vianočného programu a vystúpenia s ním v evanjelických chrámoch v Opinej a v Brezne a pod...

Duchovný život

Deň v škole začínal ranným stíšením za účasti všetkých zamestnancov, pozostávajúcím z prečítania krátkej úvahy, príslušnej časti z Biblie a modlitby.

Finančná situácia školy

Rok 2003, čo sa týka finančného zabezpečenia školy, bol najťažším rokom jej doterajšej existencie.

EŠZŠI pre hluchoslepé deti dostala pridelené finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu na rok 2003 v celkovej výške 3.843 tis. Sk. Keďže celkové náklady v roku 2003 na prevádzku školy činili 5.177 tis. Sk, príjmy pokryli cca 75 % skutočných nákladov školy.

Napriek úsiliu získať dofinancovanie, sme z krajského úradu nedostali potrebnú výšku finančných prostriedkov. Škola bola nútená situáciu v decembri 2003 riešiť pôžičkou z ústredia Evanjelickej diakonie ECAV.

*Mgr. Janka Šarišská
riaditeľka školy*

Evanjelická špeciálna základná škola internátna pre hluchoslepé deti

Červenica 114
082 07

Tel./fax: 051/7790215

Č. účtu: 35-30534-572/0200

SED Kšinná

Výstavba Domova dôchodcov (DD) bola ukončená v r. 1995 a od januára 1996 slúži verejnosti.

V zariadení DD je aktuálne umiestnených 18 klientov v dvojposteľových a v jednej štvorposteľovej izbe. Prevažná časť klientov je zdravotne ťažko postihnutá. Prevádzka v domove je nepretržitá s celodennou starou, opatrovateľskou, zdravotnou a duchovnou starostlivosťou.

Zamestnanci sa zúčastnili v priebehu roka rôznych konferencií, porád, seminárov a školení, organizovaných ED, TSK Trenčín a inými partnermi v sociálnej oblasti. DD Kšinná bol zaradený medzi prvé zariadenia, ktoré s konzultačnou podporou Rady pre poradenstvo v sociálnej oblasti začali pracovať na dosahovaní štandardov kvality pri práci so seniormi.

Zariadenie navštívilo veľa skupín i jednotlivých hostí: starostovia mikroregiónu Podhorie, pracovníci MÚ Bánovce n. B., skupiny farárov ECAV, Považského seniorátu a Durínska, mládež z CZ Košeca na čele s Jankou Galanskou, deti z MŠ a detského spevokolu v rámci Mesiaci úcty k starším a s vianočným programom, atď.

V priebehu roka kolektív opustila obyvateľka domova p. Klára Medvecká, ktorá významnou mierou prispela k financovaniu výstavby domova. Jej telesné pozostatky boli uložené v M. Kameni.

Klienti mávajú v ranných hodinách stíšenie pri nábožných piesňach a modlitbách. Pred obedom klienti a zamestnanci si čítajú z kníh „Tesnou bránou“ a „Modlitby na každý deň“. Mobilní klienti sa zúčastňujú aj biblických hodín vo štvrtok a nedeľňajších Služieb Božích.

V Evanjelickom posle č. 26 z 26. júna 2003 bola prezentácia SED pod názvom „Koruna stromu života“.

V priebehu 2003 bol prestavbou vytvorený nový 1-izbový byt pre novú klientku.

*Ing. Jozef Hadvig
riaditeľ Domova dôchodcov*

Domov dôchodcov

Kšinná 70
956 43

Tel.: 038/7699102

Č. účtu: 20007381/6500

SED Horné Saliby

Rok 2003 bol pre SED Horné Saliby rokom podstatných zmien: prebehla transformácia z Domova dôchodcov na Domov dôchodcov-Domov sociálnych služieb (poskytovanie náročnejších sociálnych služieb aj pre zdravotne a mentálne postihnutých klientov) a stredisko zabezpečilo podmienky na rozšírenie poskytovaných sociálnych služieb o jedáleň pre dôchodcov (poskytovanie stravy mimo domova) a o prepravnú službu (financie na kúpu motorového vozidla získali projektovou činnosťou), ktoré budú poskytované od r. 2004. Všetky tieto aktivity priniesli možnosť zlepšiť financovanie prevádzky zariadenia.

Klientom DD-DSS Horné Saliby sa poskytuje sociálna služba v zmysle Zákona o sociálnej pomoci č. 195/1998 Z.z., § 80. Okrem toho majú v domove zabezpečenú duchovnú, zdravotnú a rehabilitačnú starostlivosť, kultúrne podujatia a poradenstvo.

Ku koncu roka 2003 malo v zariadení domov 20 klientov (priemerný počet bol 20,57). Z celkového počtu bolo 3 čiastočne, 5 prevažne a 6 úplne bezvládných. Priemerná mesačná výška úhrady za poskytované služby činila 5.702,- Sk na jedného klienta. Priemerný vek klientov ku koncu roka bol 76,6 rokov.

K 31.12.2003 bolo v DD/DSS zamestnaných 12 pracovníkov: z toho v administratíve 2, na stravovacom úseku 3 kuchárky, 1 upratovačka a na zdravotníckom úseku 6 zdravotných pracovníkov. Jedna pracovníčka pokračuje v štúdiu na SZŠ Dunajská Streda a jedna navštevuje sociálno-diakonické vzdelávanie na BŠ Martin.

*Ing. Zoltán Hervay
riaditeľ DD - DSS*

Domov dôchodcov - Domov sociálnych služieb

Horné Saliby 505
925 03

Tel.: 031/7852342

Č. účtu: 80652-139/0900

SED Hontianske Moravce

Na výstavbe Domova - Penziónu pre dôchodcov spolupracovala Obec Hontianske Moravce s Evanjelickou diakoniou na Slovensku a Cirkevným zborom v Hontianskych Moravciach. Dobudovaný a slávnostne vysvätený bol 25.1.2003.

Zariadenie poskytuje sociálne služby celoročnou formou 26 obyvateľom bez rozdielu vierovyznania. Obyvateľom sú k dispozícii garsónky, jedno a dvojizbové. Celková kapacita zariadenia je 34 miest.

Činnosť zariadenia sa v prvých mesiacoch roka orientovala predovšetkým na vybavenie prevádzkových priestorov a úpravu okolia.

Každú stredu sa konajú stretnutia s p. farárom formou „Zamyslenie týždňa“. Dvakrát týždenne sa uskutočňuje spoločné cvičenie, vhodné pre všetkých obyvateľov. Samozrejmosťou sa stali stretnutia pri rôznych životných jubileách, alebo sviatkoch. Pravidelne spestrujú spoločné chvíle hudbou manželia - obyvatelia Penziónu. V závere roka sa sformoval aj spevácky krúžok obyvateľov, ktorý si sami nazvali „Ozvena“. Pod vedením pani učiteľky na dôchodku sa obyvatelia stretávajú v čitateľskom krúžku, kde si predčítavajú pre nich zaujímavé články alebo úryvky z kníh.

Stalo sa tradíciou, že sú v rámci spolupráce so Základnou, Materskou a Špeciálnou ZŠ v H. Moravciach organizované stretnutia detí s obyvateľmi pri rôznych príležitostiach, ako sú Deň matiek, Mesiac úcty k starším, Mikuláš, Vianoce, Nový rok.

Svojou činnosťou sa chce stredisko zapojiť do siete evanjelických zariadení, ktoré ľuďom pomáhajú plnohodnotne žiť aj v dôchodkovom veku a chcú byť nápomocné pri prekonávaní ťažkostí, ktoré im prináša vek, choroba alebo opustenosť. Cieľom je poskytnúť duchovnú oporu a povzbudenie, ktoré každý človek potrebuje, a tiež čo najviac skvalitniť poskytované služby pre seniorov.

*Ing. Zuzana Chrienová
riaditeľka domova - penziónu*

Domov - Penzión pre dôchodcov

Kostolná 292
Hontianske Moravce
962 70

Tel./fax: 045/5583998

Č. účtu: 0400256662/0900

SED Košeca

Ťažisko činnosti SED v minulom roku predstavovala stavebná aktivita na budove domova dôchodcov. Po obnovení prác v lete 2002, kedy bola dokončená hrubá stavba a zastrešenie, bolo potrebné v roku 2003 vykonať všetky dokončovacie práce vo vnútri budovy. K 31.10.2003 sa podarilo budovu pripraviť tak, aby bezprostredne po tomto termíne bolo možné poskytnúť ubytovanie prvým obyvateľom. To sa nám aj podarilo a do konca roka počet našich obyvateľov bol 8. Prevádzka domova dôchodcov bola v tomto období financovaná len zo sponzorských darov a obetavej práce niekoľkých dobrovoľníkov, nakoľko registrácia zariadenia ako domova dôchodcov na VÚC v Trenčíne prebehla až od začiatku nasledujúceho roku.

Celý rok 2003 fungovala aj terénna opatrovateľská služba. Jej klienti patrili k prvým obyvateľom domova dôchodcov.

Okrem týchto aktivít zástupcovia SED v minulom roku podnikli niekoľko zahraničných ciest za účelom fundraisingu. SED taktiež počas roku navštívilo niekoľko hostí zo zahraničia. K propagácii svojej činnosti malo SED svoj stánok s občerstvením aj na Dištriktuálnom dni VD v Púchove a pomohlo zorganizovať dva večierky pre členov cirkevného zboru v Novej Dubnici, kde sa rysuje výstavba nového diakonického zariadenia - denného stacionára.

V budúcnosti chceme v podkroví Domova dôchodcov Košeca vytvoriť ďalšie ubytovacie priestory a zvýšiť tak kapacitu zariadenia.

*Ing. Marcel Breče
poverený riadením domova*

Domov dôchodcov
Košeca 898
018 64

Tel.: 042/4441528
Fax: 042/4441529

Č. účtu: 3021845-372/0200

SED Trnava

SED Trnava vzniklo v roku 1999. Svoju činnosť zameralo na prípravu a začatie výstavby Penziónu na Kalinčiakovej ulici v Trnave. Činnosť SED bola v roku 2003 zameraná na dve oblasti - Terénnu opatrovateľskú službu (TOS) a dostavbu „Penzijného charitného domu“.

Na vykonávanie TOS boli splnené všetky zákonné požiadavky - zápis do „Registra subjektov...“, na základe ktorého má SED „Oprávnenie poskytovať OS oprávneným občanom“ podľa zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci. TOS vykonávala už niekoľko rokov zborová sestra, doposiaľ dobrovoľne. V polovici novembra 2003 bola prijatá na túto činnosť ďalšia pracovníčka. Činnosť spočívala prevažne v návštevnej službe spojenej s nevyhnutnými úkonmi, ako: nákupy, zabezpečenie liekov, zdravotných pomôcok, donáška obeda. Služby boli poskytované 10 - 15 klientom, zatiaľ bez poplatku. Od roku 2004 budú tieto služby sponzorované. Bol vypracovaný cenník služieb.

S cieľom vybudovať penzión bola uzatvorená medzi miestnym CZ a SED nájomná zmluva, ktorá rieši prenájom nehnuteľnosti, ako aj právnu a hmotnú zodpovednosť za realizáciu stavby. S výstavbou sa pokračuje od októbra 2003. Po dokončení sa v „Penzijnom charitnom dome“ budú nachádzať jedno- a dvojposteľové izby s vlastným sociálnym zariadením a kuchynským kútom pre 38 až 40 osôb. Okrem toho bude v prízemí denný stacionár pre starších členov CZ, ktorí nebudú bývať v penzióni.

Cieľom SED v Trnave je vybudovať zariadenie zabezpečujúce dôstojnú starobu, s náležitým duchovným zázemím a s možnosťou stretávania sa rôznych generácií. Pre získanie podpory výstavby usporiadalo SED v decembri 2003 nedeľu Diakonie, na ktorej sa zúčastnili aj zástupcovia Ústredia ED.

*Ing. Viera Hercegová
Správca SED*

SED Trnava
Nám. SNP 7
Trnava
917 00
Tel.: 033/5513984

Č. účtu: 1113756001/5600

AGAPÉ Svätý Jur

Diakonické stredisko AGAPÉ pracuje ako účelové zariadenie ECAV na Slovensku. Poskytuje ubytovanie a organizuje rôzne typy vzdelávania, seminárov a stretnutí, cirkevných i iných organizácií.

V r. 2003 AGAPÉ zamestnávalo 7 zamestnancov, z toho 3 na pracovnú zmluvu.

Popri zariadení bola prevádzkovaná aj kuchyňa, ktorá pripravovala stravu pre dôchodcov, iných ľudí z mesta, pre deti a zamestnancov Cirkevnej materskej školy (CMŠ) Betlehem. Počas roku sa v kuchyni pripravilo 8 962 obedov. Záujem o dovážanie stravy do domácnosti prejavilo 16 starých ľudí. Rozvoz stravy zabezpečovala zamestnankyňa AGAPÉ. Okrem obedov kuchyňa pripravovala aj desiate a olovranty pre deti materskej školy.

Z dôvodov otvorenia druhej triedy v CMŠ Betlehem, bolo treba urobiť rekonštrukčné práce a zmeny v budúcej triede a v sociálnom zariadení CMŠ Betlehem. Tieto práce zabezpečilo a financovalo AGAPÉ vo výške 31.880,- Sk.

Prostredníctvom ECAV na Slovensku získalo v r. 2001 AGAPÉ pôžičku vo výške 25.564,59 EURO z pôžičkového fondu SLZ v Nemecku na dokončenie stavby na ul. Dr. Kautza. V r. 2002 vrátilo polovicu pôžičky a 29.12.2003 druhú polovicu pôžičky (vo výške 12.977,57 EURO), čím splatilo svoj dlh.

Dňa 2.12.2003 sa Správna rada AGAPÉ zaoberala možnosťou realizácie zariadenia pre seniorov vo Sv. Jure na základe rozhovoru s primátorom mesta, ktorý potvrdil potrebu takéhoto zariadenia v meste. Správna rada AGAPÉ prijala rozhodnutie, aby AGAPÉ podalo žiadosť na MÚ na kúpu pozemku. Žiadosť bola podaná 11.12.2003.

Činnosť AGAPÉ sa aj v minulom roku ďalej rozrastala. Vidieť to na zvýšených príjmoch i v počte aktivít.

*Zostavovatelia
výročnej správy*

SED Sučany

SED Sučany je najmladším členom rodiny stredísk ED, s dátumom vzniku 10.10.2003. Založenie SED bolo podmienené rozhodnutím Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku (ECAV) o využití komplexu bývalého internátu NsP Martin na sociálne účely. Na tieto účely predmetný objekt získala v r. 2002 Biblická škola Martin (ďalej BŠ). Keďže nedošlo k dohode BŠ s predchádzajúcimi partnermi, bola rekonštrukcia komplexu a doriešenie perspektívy zdravotníckeho strediska v objekte bývalého internátu do nasledujúcej vykurovacej sezóny ohrozená. Preto dňa 6.6.2003 prijalo Generálne presbyterstvo ECAV sériu uznesení, ktorých cieľom je zabezpečiť rekonštrukciu budovy BŠ vlastnými silami. Rekonštrukciu a prevádzkou poverilo Evanjelickú diakoniou.

SED Sučany
P.O. Box 14
969 03

ED zabezpečila Sociálnu štúdiu využitia objektu, projekt budovy, spracovala podklady k založeniu strediska a v spolupráci s BŠ riadila rekonštrukčné práce na adaptácii prízemí budovy pre účely Zdravotného strediska.

Finančné prostriedky na doterajšie rekonštrukčné práce zabezpečila ED úverom od ECAV vo výške 2 mil. Sk a projektovou činnosťou - 500 tis. Sk z Fondu lotérií MPSVaR.

*Zostavovatelia
výročnej správy*